

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Rakennemuutos Meri- ja metalliteollisuudessa

-

Uuden nousun eväät

Arken, Åbo Akademi

03.02.2011

Ari Nousiainen

Turun seudun kehittämiskeskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Miksi rakennemuutos tarvitaan? (Telakkateollisuuden näkökulma)

Nykytilanne

- **Turun telakka:** keskittynyt risteilyaluksiin
→ Erittäin rajallinen asiakaskunta
  - *Allure of the Seas* lähti telakalta 29.10.2010, tämän jälkeen telakalla on siirrytty hiljaiseloon odottamaan Viking line - toimitusta
- **Muut telakat:** Erittäin ohuet tilauskirjat

Tulevat tilaukset

- **Turun telakka:** Viking Line tilaus vahvistettiin 22.12.2010, ei riitä yksin tuomaan täystyöllisyyttä telakalle ja sen alihankkijoille, kapasiteettitarve arviolta 20-25 % edellisistä toimituksista
  - Optio toisesta Viking Line:sta
  - Muista tilauksista ei ole tietoa
- **Muut telakat:** Pieniä projekteja keskusteluissa

Tulevaisuuden potentiaali

- Turun telakalla on osaamista uusiin tilauksiin, mutta hintapaineiden takia telakan toimintaa pitää kehittää
- Rauman telakalla kyky toimittaa erikoisaluksia, hintapaineita
- Muut telakat: Siirtymistä erikoisosaamiseen ja -aluksiin
- Muut asiakkuudet?, tuotevalikoiman laajentaminen?, muuta?

Miksi rakennemuutos tarvitaan? (muut meriteollisuusyritykset)

Lähtötilanne

- Suoraan meriteollisuuden parissa toimivia yrityksiä on Varsinais-Suomen alueella 800 - 900 kappaletta
- Työntekijöitä "verkostossa" V-S alueella parhaillaan (v. 2008) yhteensä n. 16 000 henkeä
- Telakka on keskeinen tekijä suurimmalle osalle yrityksistä
- Meriteknistä- ja erikoisosaamista tarjolla!

Irti telakasta

- Alan yritysten menestyminen (kasvu, liikevaihdon kasvu, uusien tuotteiden kehittäminen, innovointi) ja suhdanneherkkyyden vähentäminen vaativat telakka-riippuvuuden vähentämistä
  - Aiemmin telakka ei ole tukenut yritysten toimituksia muille, mutta nyt suunta muuttunut, tukee osaltaan yritysten kehittymistä ja osaamisen kasvattamista
- "Telakan kyljestä" lähteneitä menestyjiä mm. Wärtsilä, MacGREGOR, Marioff, Elomatic, Deltamarine, Auramarine, Rolls-Royce Marine, Steerprop, Almaco, Napa...

Miksi rakennemuutos tarvitaan?

Kaikkien hyötyminen

- Yritysten kehittyminen ja itsenäistyminen ei ole telakalta pois, päinvastoin kasvu mahdollistaa kustannustehokkuuden
- Uusien innovaatioiden, kustannustehokkuuden ja osaamisen kasvaminen hyödyntyy myös telakan toiminnassa ja tuotteissa

Markkina- potentiaali

- Useilla yrityksillä on merkittävää potentiaalia oman toimialan lähellä, esim. kehittämällä omia tuotteita laivojen lisäksi perinteisen rakentamisen puolelle, hyödyntämällä uusia innovaatioita, löytämällä uusia asiakkaita

Kehittyminen ja yrityselämän monipuolistuminen

- Yrityksissä olevalla osaamisella, uusien asiakassegmenttien löytämisellä, tarvittavalla erikoistumisella sekä asiakkaiden tarpeiden ymmärtämisellä saavutetaan vakaampi pohja suhdannevaihtelujen varalle

Miten yritysten pitää muuttua ja mitä se tarkoittaa käytännössä?

Muutostarpeet ja rakennemuutoksen fokus

- Telakkasidonnaisuudesta siihen, että telakka on asiakas muiden joukossa (vaikkakin tärkeä)
- Omien kyvykkyyksien hyödyntäminen oman ”mukavuusalueen” ulkopuolella
- Uusien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen
- Aktiivisen kehittäjän roolin ottaminen
- Yhteistyökumppaneiden löytäminen ja hyödyntäminen
- Kilpailukyvyyn parantaminen
- Uudet asiat

Käytännössä tämä tarkoittaa

- Uusien liiketoiminta-alueiden löytämistä
- Uusien tuote- ja toimintamahdollisuuksien miettimistä
- Verkostojen luomista ja uusien yhteistyömahdollisuuksien tunnistamista
- Markkinasuuntausta, hallittua kasvua ja kansainvälistymistä
- Innovointia, uusien ideoiden testaamista markkinoilla
- Uuden osaamisen hankkimista yrityskaupoilla ja/tai rekrytoimalla
- Kustannustehokkuuden kehittämistä skaalaamalla ja toimintaa tehostamalla

Turun Seudun Kehittämiskeskus visio: Rakennemuutostoimisto toimii alueellisesti meri- ja metalliteollisuus aktiviteettien keskiössä

Perustiedot:

- Perustettu 2010 lopussa vastaamaan Varsinais-Suomen meriteollisuusteollisuuden rakenteellisiin haasteisiin ja auttamaan uuden liiketoiminnan synnyttämisessä alueelle
- Rakennemuutosjohtaja Ari Nousiainen, laaja kansainvälinen kokemus ja tuotekehitysosaamista

Mitä tekee:

- Kontaktoi ja sparraa yrityksiä
- Identifioi sopivia yrityksiä
- Kannustaa yrityksiä osallistumaan ja ”myy” kehitystoimenpiteitä yrityksille
- Koordinoi alueellisesti julkisten toimijoiden kanssa kehitysprojekteja
- Vastaa rakennemuutos-hankkeen hallinnollisista asioista alueella

Mitä ei tee:

- Itse kehitystä, on vain koordinaattorin ohjaavassa roolissa, yritykset tekevät yhteistyössä konsulttien / muiden asiantuntijoiden kanssa
- Ei voi pakottaa yrityksiä liikkeelle, vaan panostaa resurssien hallintaan määrärahojen puitteissa
- Ei päätä rahoituksesta

Varsinais-Suomen Yrittäjät
TeknologiaTeollisuus
Kauppakamari

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen TE -keskus

Turun kaupunki
Turun aikuiskoulutuskeskus
Turun AMK ja Yliopistot
Turku Science Park
MerIOSKE

Rakennemuutostoimisto

Varsinais-Suomen telakat

V-S Meriteollisuusyritykset

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vain muutos on pysyvää.

Ἡράκλειτος

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013